

**SKŁADU ORZEKAJĄCEGO REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
W SZCZECINIE**

z dnia 25 kwietnia 2018 r.

w sprawie wyrażenia opinii o przedłożonym przez Wójta Gminy Świdwin sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Świdwin za 2017 rok wraz z informacją o stanie mienia komunalnego

Na podstawie art. 13 pkt 5 w zw. z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 561, ze zm.) - Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie, w osobach:

1. Jolanta Włodarek	- Przewodnicząca
2. Marek Dulewicz	- Członek
3. Bogusław Staszewski	- Członek

pozytywnie

opiniuje sprawozdanie z wykonania budżetu Gminy Świdwin za 2017 rok wraz z informacją o stanie mienia komunalnego

Uzasadnienie

Przedmiotem badania stanowiącym podstawę do wydania niniejszej opinii było sprawozdanie roczne z wykonania budżetu Gminy Świdwin za 2017 r. załączone do zarządzenia Wójta Gminy Świdwin Nr SKG/16/2018 z dnia 27 marca 2018 r. w sprawie przedstawienia sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Świdwin za 2017 rok i przedłożone Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Szczecinie, Zespół Zamiejscowy w Koszalinie, w dniu 3 kwietnia 2018 r. Opinia została wydana na podstawie przeprowadzonej analizy danych ujętych w sprawozdaniu z wykonania budżetu, analizy uchwały budżetowej i jej zmian dokonanych w trakcie roku, danych wykazanych w sprawozdaniach budżetowych oraz w zakresie operacji finansowych sporządzonych na dzień 31 grudnia 2017 r.

Skład Orzekający stwierdził co następuje:

- I. 1. Przedłożone sprawozdanie zawiera część opisową i tabelaryczną, z których wynika, że:
- planowane dochody budżetu w wysokości 25 747 976,83 zł, zrealizowano w kwocie 24 816 093,82 zł, co stanowi 96,38% planu, z tego dochody bieżące – 24 107 243,61 zł (98,26% planu) i dochody majątkowe – 708 850,21 zł (58,39% planu),
 - planowane wydatki budżetu w wysokości 25 646 553,02 zł, zrealizowano w kwocie 24 430 662,16 zł, co stanowi 95,26% planu, z tego wydatki bieżące – 23 190 702,88 zł (95,33% planu) i wydatki majątkowe – 1 239 959,28 zł (93,91% planu).
- Budżet roku 2017 zamknął się nadwyżką, tj. większymi dochodami od poniesionych wydatków w wysokości 385 431,66 zł, przy planowanej nadwyżce w wysokości 101 423,81 zł.
2. Wynik operacyjny wykonania budżetu 2017 r., stanowiący różnicę między dochodami a wydatkami bieżącymi, jest wartością dodatnią i wynosi 916 540,73 zł przy planowanej

wielkości dodatniej wynoszącej 207 884,37 zł. Oznacza to, że został spełniony wymóg określony przepisem art. 242 ust. 2 ustawy o finansach publicznych stanowiącym, że na koniec roku budżetowego wykonane wydatki bieżące nie mogą być wyższe niż wykonane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki.

3. Przychody budżetu wyniosły 1 400 765,96 zł z tytułu wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych (§ 950). Natomiast rozchody budżetu stanowiła spłata kredytów w wysokości 780 515,91 zł (§ 952). Dane te potwierdza sprawozdanie Rb-NDS o nadwyżce/deficycie za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2017.

Na dzień 31 grudnia 2017 r. Gmina posiada zadłużenia z tytułu zaciągniętych kredytów w wysokości 5 256 901,34 zł. co stanowi 21,18% zrealizowanych dochodów budżetu. Spłata rat kredytów i pożyczek wraz z odsetkami wyniosła 953 655,76 zł, co stanowi 3,84% wykonanych dochodów budżetu i jest niższa od dopuszczalnego limitu określonego w art. 243 ustawy o finansach publicznych – 8,34%.

Wymienione wyżej dane o wykonaniu budżetu Gminy za 2017 r. wpłynęły na zmniejszenie dopuszczalnych wskaźników spłat zobowiązań wyliczonych na lata 2018-2020. Utrzymanie w kolejnych latach relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych na poziomie nie niższym niż zrealizowany w 2017 r. umożliwi Radzie Gminy uchwalenie budżetów na lata następne z poszanowaniem przepisu ww. art. 243 oraz zgodne z prawem dokonywanie spłat zaciągniętych zobowiązań, a także zaciąganie zobowiązań zwrotnych.

W ocenie Składu Orzekającego **podejmując jednak decyzję o zaciąganiu nowych zobowiązań zwrotnych należy mieć na uwadze niski stopień zachowania relacji, o której mowa w cyt. art. 243 (z uwzględnieniem wyłączeń), który po wykonaniu budżetu 2017 r. - w roku 2019 kształtuje się na poziomie 0,15 pkt%.** W tej sytuacji finansowej samorządu, niekorzystne odchylenia w realizacji wielkości zakładanych w poszczególnych latach prognozy mogą spowodować przekroczenie dopuszczalnego wskaźnika spłaty zobowiązań. Naruszenie relacji, o której mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych skutkuje brakiem możliwości uchwalenia budżetu, jeżeli w roku obowiązywania uchwały budżetowej lub jakimkolwiek roku następnym, po roku budżetowym relacja kwoty przeznaczonej na spłatę długu wraz z kosztami jego obsługi do dochodów ogółem przekroczy średnią arytmetyczną z obliczonych dla ostatnich trzech lat relacji jej dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące (tzw. wynik operacyjny) do dochodów ogółem. **Powyższe powinno być w roku 2018 przesłanką bieżącego monitorowana w budżecie Gminy wielkości wykonanych.**

4. W części tabelarycznej sprawozdania dochody i wydatki przedstawiono w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej (tj. w podziale na działy, rozdziały i paragrafy klasyfikacji budżetowej), zgodnie z uchwałą budżetową na 2017 r. i zaprezentowano w układzie: plan, wykonanie i procent realizacji.

W części opisowej dotyczącej dochodów budżetu przedstawiono ich wykonanie według źródeł powstania. W prezentacji dochodów w szczególności przeanalizowano realizację dochodów własnych. W odniesieniu do wydatków budżetu, przedstawionych w części opisowej, przy poszczególnych działach klasyfikacji budżetowej zamieszczono odniesienie dotyczące wykonania ważniejszych grup wydatków oraz wykonanych w roku budżetowym zadań Gminy.

5. Dane zawarte w opiniowanym sprawozdaniu oraz sprawozdaniach budżetowych nie wykazują wystąpienie zobowiązań wymagalnych. Na koniec roku budżetowego wystąpiły zobowiązania niewymagalne, które ogółem wynoszą 666 185,42 zł i stanowią 2,60% planowanych w 2017 r. wydatków. Najwyższą kwotę stanowią zobowiązania związane z oświatą i wychowaniem (344 829,62 zł według sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych).

6. Na podstawie przedłożonych sprawozdań ustalono, że w 2017 r. z budżetu poniesione zostały znikome wydatki z tytułu pozostałych odsetek w kwocie ogólnej 8,00 zł (§ 458, rozdz. 85203).

7. Opiniowane sprawozdanie zawiera informacje o stopniu zaawansowania realizacji przedsięwzięć wieloletnich, które zamieszczono w załączniku Nr 9 (część I) i tym spełniono wymogi wynikające z przepisu art. 269 pkt 3 ustawy o finansach publicznych. Równocześnie w załączniku Nr 9 (część II) uwzględniono informacje o zmianach w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3, dokonanych w trakcie roku budżetowego, a zatem spełniono obowiązki wynikające z przepisu art. 269 pkt 2 cyt. ustawy.

8. Z danych zamieszczonych w opiniowanym sprawozdaniu wynika, iż realizowano dochody i wydatki finansowane z tych dochodów, związane ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu jednostki¹:

- 1) wpływy z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wraz z odsetkami, karami pieniężnymi, wpływami z tytułu kosztów egzekucyjnych wyniosły 405 770,02 zł, a wykonane wydatki związane z odbiorem odpadów komunalnych w rozdz. 90002 łącznie wyniosły 460 886,88 zł; zatem uzyskane w roku budżetowym dochody z opłat wraz z odsetkami były niższe niż wydatki poniesione na pokrycie kosztów systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, tj. o kwotę 55 116,86 zł²;
- 2) wydatki związane z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnego programu przeciwdziałania narkomanii wykonano w wysokości 53 827,02 zł; dochody z tytułu wpływów z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych zrealizowano w wysokości 67 300,64 zł; Skład Orzekający przypomina, że zgodnie z art. 18² ustawy o wychowaniu i przeciwdziałaniu alkoholizmowi³ „Dochody z opłat za zezwolenia wydane na podstawie art. 18 lub art. 18¹ oraz dochody z opłat określonych w art. 11¹ wykorzystywane będą na realizację:
 - a) gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz Gminnych Programów, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
 - b) zadań realizowanych przez placówkę wsparcia dziennego, o której mowa w przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz Gminnych

¹ Zgodnie z art. 212 ust. 1 pkt 8, art. 216 ust. 1 i art. 237 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

² Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2017 r. poz. 1289, ze zm.).

³ Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487, ze zm.).

Programów, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii

– i nie mogą być przeznaczane na inne cele”.

Zatem środki z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, które nie zostały wykorzystane w danym roku budżetowym w wysokości 15 841,95 zł (tj. z 2017 r. w kwocie 13 473,62 zł oraz z 2016 r. w kwocie 2 368,33 zł) winny powiększyć planowane wydatki w budżecie 2018 roku;

- 3) w sprawozdaniu wykazano dochody uzyskane na podstawie ustawy Prawo ochrony środowiska⁴ (dział 900, rodz. 90019, § 0690) w wysokości 26 404,19 zł natomiast nie poinformowano, że dochody te w całości przeznaczone zostały na wydatki bieżące, co jest wymagane wskazanymi przepisami art. 402 ust. 4-6 i art. 403 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska.

Skład Orzekający zaleca, aby zgodnie z przepisem art. 212 ust. 1 pkt 8 ustawy o finansach publicznych, w **uchwale budżetowej oraz sprawozdaniach z wykonania budżetu** (za I półrocze i roczne) **wyodrębnić dochody z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wydatki** na funkcjonowanie systemu gospodarowania tymi odpadami, o których mowa w art. 6r ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Nie wyodrębniono także wymagające szczególnego wykonywania dochody i wydatki realizowane na podstawie ustawy Prawo ochrony środowiska oraz dochody i wydatki budżetu związane z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnego programu przeciwdziałania narkomanii. O powyższej konieczności jednostki samorządu terytorialnego Województwa Zachodniopomorskiego były powiadomione pismem Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie z dnia 27 października 2016 r. (znak pisma: WI.0712.31. MF.2016).

9. W załączniku Nr 8 wykazano wydatki poniesione w ramach funduszu sołeckiego, które odpowiadają kwocie wydatków wykazanych w sprawozdaniu Rb-28S.

10. Analiza sprawozdania nie wykazała wystąpienia przekroczenia kwot planowanych wydatków na koniec roku budżetowego w rozmiarze mogącym skutkować naruszeniem dyscypliny finansów publicznych.

11. W stosunku do roku ubiegłego nastąpiło znaczne zwiększenie wysokości należności wymagalnych (o 58,69%). W sprawozdaniu nie wyjaśniono przyczyny takiej sytuacji.

- II.** Analiza porównawcza prezentowanych danych w sprawozdaniu z wykonania budżetu z kwotami planowanymi w budżecie na 2017 rok oraz danymi zawartymi w przedłożonych sprawozdaniach budżetowych wykazała zgodność kwot planowanych i wykonanych w dokumentach przedłożonych tut. Izbie.

- III.** Do sprawozdania z wykonania budżetu dołączono informację o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego na dzień 31 grudnia 2017 r. i przedstawiono zmiany jakie wystąpiły w stanie mienia komunalnego w okresie od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r. (tj. dane o zmianach w stanie mienia komunalnego od dnia złożenia poprzedniej informacji). Informacja o stanie majątku Gminy zawiera dane dotyczące praw własności, użytkowania wieczystego, a także informację o wartości majątku oraz dane o dochodach

⁴ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2017 r. poz. 519, ze zm.).

z majątku Gminy uzyskanych w okresie sprawozdawczym. Wielkość mienia obrazuje stan majątku jaki Gmina posiadała, jego wartość i przeznaczenie, dane o dochodach Gminy uzyskane w tym okresie. W ocenie Składu Orzekającego informacja o stanie mienia komunalnego została opracowana z zachowaniem postanowień art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

Skład Orzekający dokonał oceny sprawozdania pod względem kryterium jego zgodności z prawem. Przedmiotem opiniowania była zgodność jego zakresu i szczegółowości z art. 267 i art. 269 ustawy o finansach publicznych, zgodność danych ujętych w sprawozdaniu z danymi wynikającymi z ewidencji uchwał organów jednostki samorządu terytorialnego oraz ze sprawozdaniami budżetowymi. Mimo tego, że ze względów formalnych sprawozdanie zawiera wybrane informacje o gospodarce finansowej prowadzonej w ramach budżetu, opinia nie stanowi oceny jego wykonania. Ocena działań organu wykonawczego w zakresie stopnia realizacji budżetu pod kątem gospodarności i celowości przy wykonaniu budżetu należy do organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego.

W tym stanie rzeczy Skład Orzekający postanawia jak na wstępie.

Od niniejszej opinii Składu Orzekającego, zgodnie z art. 20 ust. 1 wyżej wymienionej ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, przysługuje prawo odwołania do Kolegium Izby w terminie 14 dni od dnia doręczenia niniejszej uchwały.

Przewodnicząca Składu Orzekającego

Jolanta Włodarek